

Luceafarul, de Mihai Eminescu - geneza, surse de inspiratie

Conditia geniului, izolat de semenii lui prin insusi capacitatea larg cuprinzatoare de cunostere si intelegere a lumii, a facut obiectul multor scrieri ale romantismului european.

La Eminescu, simbolul omului de geniu devine luceafarul, astrul nocturn cel mai stralucitor, solitar si izolat in inaltimi.

Poemul "Luceafarul" a cunoscut un lung si complicat proces de elaborare. Trecand prin numeroase variante succesive, apare in forma lui definitiva in aprilie 1883 in Almanahul Societatii Academice Social-Literare "Romania juna" din Viena. Apoi a fost reprodus in revista "Convorbiri literare" si inclus in primul volum de "Poezii" alcatuit de Maiorescu la sfarsitul anului 1883.

Dupa marturisirea autorului insusi, poemul are ca sursa principala de inspiratie basmul popular romanesc "Fata in gradina de aur" cules de germanul Richard Kunisch, in calatoria sa prin Oltenia si publicat la Berlin, intr-un memorial de calatorie.

Alaturi de basmul "Fata in gradina de aur", Kunisch publica in memorialul sau si un alt basm romanesc "Frumoasa fara corp". Ambele basme i-au fost cunoscute poetului Eminescu din perioada berlineza.

Cel de-al doilea basm cu feciorul de cioban ajuns imparat si indragostit de frumoasa fara corp, care a ramas marcat pentru totdeauna de nostalgia absolutului, nemaiputandu-se adapta la realitate, Eminescu doar l-a versificat sub titlul "Miron si frumoasa fara corp".

Mai multa atentie i-a atras lui Eminescu primul basm "Fata in gradina de aur", care povesteste despre o frumoasa fata de imparat, pe care tatal ei o tinea inchisa intr-un palat. Auzind de frumusetea fetei, un tanar fecior de imparat, reuseste sa ajunga la palatul preafrumoasei si reuseste sa omoare balaurul care pazea palatul. Fata care statea si privea la fereastra palatului este zarita de un zmeu care calatorea prin apropiere si care se indragosteste de ea.

Fata insa se sperie de nemurirea zmeului si il respinge, cerandu-l sa devina pamantean. Zmeul merge la demiurg, doreste sa fie dezlegat de nemurire, dar este refuzat. Intors pe pamant, zmeul o vede pe fata, care intre timp se indragostise de feciorul de imparat cu care fugise in lume. Furios, zmeul se razbuna si ii desparte prin vicisug. Peste fata pravaleste o stanca, iar pe feciorul de imparat il lasa sa moara in Valea Amintirii.

Eminescu valorifica initial acest basm in perioada studiilor berlineze intr-un poem intitulat tot "Fata in gradina de aur", dar modifica finalul. Razbunarea nu i se pare potrivita cu superioritatea fiintei nemuritoare, asa ca zmeul din poemul lui Eminescu rosteste cu amaraciune catre cei doi pamanteni : "Fiti fericiti/Atat de fericiti, cat viata toata/Un chin sa aveti-de-a nu muri deodata!".

Intre 1880 si 1883, poemul este prelucrat in cinci variante succesive, schema epica devenind

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

---

pretextul alegoric al meditatiei romantice.

Alaturi de sursele folclorice ale poemului (basmeele prelucrate : "Fata in gradina de aur, Miron si frumoasa fara corp" si motivul sburatorului) poetul valorifica surse mitologice si izvoare filosofice (antinomiile dintre geniu si omul comun, din filosofia lui Arthur Schopenhauer).

Poemul romantic, "Luceafarul" de Mihai Eminescu este o alergie pe tema geniului, dar si o meditatie asupra conditiei umane duale (omul supus unui destin pe care tinde sa-l depaseasca).